

TABEL 6. Gødskningsstrategi for vinterhvede, 2023-2025. (P16)

Vinterhvede	Gødskning, kg NH ₄ -N pr. ha	Udbytte ¹⁾ , hkg pr. ha	Råprotein, pct. af TS	Udbytte ¹⁾ , hkg råprotein pr. ha
2023 - 2025. 5 - 9 forsøg ²⁾				
Gødningsstrategi med hvid- rødkløver mellemafgrøde ^{3,4)}				
Udbragt med slæbeskær	62	53,2 bcde	8,7 ab	3,8 abcd
Udbragt med slæbeskær	95	59,3 ef	9,1 abcde	4,6 ef
Udbragt med slæbeskær + tildelt med slæbeslange i stadie 32 - 37	31 + 40	56,5 def	9,1 abcde	4,3 def
Udbragt med slæbeskær + tildelt med slæbeslange i stadie 32 - 37	47 + 60	59,5 efg	9,7 cdef	4,9 f
Udbragt med slæbeskær + tildelt med slæbeslange i stadie 32 - 37	57 + 88	67,2 hi	10,0 ef	5,8 g
Udbragt med slæbeskær + tildelt med slæbeslange i stadie 32 - 37	71 + 110	70,7 i	10,0 ef	6,0 g
Pelleteret hønsegødning + tildelt med slæbeslange i stadie 32 - 37	40 + 41	54,0 cde	8,8 abc	3,9 cde
Pelleteret hønsegødning + tildelt med slæbeslange i stadie 32 - 37	40 + 85	61,6 fgh	9,5 bcdef	4,9 f
Gødningsstrategi uden mellemafgrøde ^{3,4)}				
Udbragt med slæbeskær	62	45,4 a	8,6 a	3,3 a
Udbragt med slæbeskær	95	50,7 abcd	9,0 abcd	3,8 bcd
Udbragt med slæbeskær + tildelt med slæbeslange i stadie 32 - 37	31 + 40	47,4 ab	8,8 ab	3,5 abc
Udbragt med slæbeskær + tildelt med slæbeslange i stadie 32 - 37	47 + 60	50,7 abcd	9,1 abcd	3,9 cd
Udbragt med slæbeskær + tildelt med slæbeslange i stadie 32 - 37	57 + 88	59,3 efg	9,8 def	5,0 f
Udbragt med slæbeskær + tildelt med slæbeslange i stadie 32 - 37	71 + 110	66,6 ghi	10,1 f	5,9 g
Pelleteret hønsegødning + tildelt med slæbeslange i stadie 32 - 37	40 + 41	45,4 a	8,7 ab	3,3 ab
Pelleteret hønsegødning + tildelt med slæbeslange i stadie 32 - 37	40 + 85	50,3 abc	9,1 abcde	3,9 cd
Effekt af mellemafgrøde				
Med mellemafgrøde af hvid- og rødkløver		60,3 b	9,4 b	4,8 b
Uden mellemafgrøde		52,0 a	9,2 a	4,1 a

¹⁾ Værdier med forskellige bogstaver er signifikant forskellige (p<0,05).
²⁾ I strategierne med tildeling af 80 til 120 kg ammonium kvælstof er der gennemført 8 forsøg uden mellemafgrøde. Der er gennemført 4 forsøg med de øvrige gødningsstrategier kombineret med eller uden en mellemafgrøde
³⁾ Gylle udbragt med Bomech slæbeskær i perioden 21/3 - 13/5 og med slæbeslange i perioden 28/4 - 26/5.
⁴⁾ 70 pct. forventet 1. års virkning af pelleteret hønsegødning, der er udbragt i perioden 18/2 -24/4.

lemafgrøden har kun øget råproteinindholdet med 0,2 procentpoint, og ingen af gødskningsstrategierne har givet et råproteinindhold, der sikrer en brødkvalitet til trods for, at der i forsøgene er anvendt en sort, som er på listen over brødhvedesorter.

Forsøgsserien er afsluttet.

Undersåede mellemafgrøder som startgødning til vinterkorn

> DENNIS WEIGELT PEDERSEN,
INNOVATIONSCENTER FOR ØKOLOGISK LANDBRUG

Der er gennemført to forsøg med kvælstofeftervirkning af mellemafgrøder undersået i vårsæd forud for vinterkorn. Jordtypen har været henholdsvis JB1 og JB5. Der er bestemt eftervirkning for de to mellemafgrøde-blandinger svarende til 41 og 31 kg udnyttet kvælstof pr. ha, hvor der er tendens til, at den hvidkløverdominerede blanding har givet størst kvælstofeftervirkning. Se tabel 7. Denne forskel er dog ikke statistisk signifikant.

Mellemafgrøderne er udlagt i vårkorn i foråret 2024 og indeholder cirka 65 procent kvælstoffikserende planter

i hver blanding baseret på frøantal. Forholdet mellem rød- og hvidkløver er den eneste forskel på de to blandinger, så den ene domineres af hvidkløver og den anden af rødkløver.

Mellemafgrøderne var produktive, og plantebestanden var tæt i begge forsøg. Se foto nedenfor. I det ene forsøg har der været tendens til et lavere ukrudtstryk i den efterfølgende vinterrug i led med forudgående mellem-

Veletableret mellemafgrøde (Blanding 1) på JB1, 27. september 2024.

TABEL 7. Udbyttet i vinterkorn ved forskellige kvælstofniveauer sammenlignet med forgrugtsværdien af to forskellige mellemafrøder. (P17)

Vinterkorn	Gødning ²⁾ , kg NH ₄ -N pr. ha	Råpro- tein, hkg pr. ha	Udbytte ¹⁾ , hkg pr. ha
2025. Vinterrug JB1, 1 forsøg			
Behandling			
Ubehandlet/ingen gylletildeling	0	1,56	25,5 d
Gylle nedfældet med slæbesko	40	2,21	39,3 c
Gylle nedfældet med slæbesko	80	2,68	50,0 b
Gylle nedfældet med slæbesko	120	3,14	59,6 a
Mellemafrøde bl. 1 ³⁾	0	2,48	40,0 c
Mellemafrøde bl. 2 ⁴⁾	0	2,24	37,8 c

2025. Vinterhvede JB5, 1 forsøg			
Behandling			
Ubehandlet/ingen gylletildeling	0	3,14	47,9 d
Gylle nedfældet med slæbesko	19	3,57	52,5 cd
Gylle nedfældet med slæbesko	37	4,19	61,6 ab
Gylle nedfældet med slæbesko	56	4,25	62,5 a
Mellemafrøde bl. 1 ³⁾	0	3,90	60,3 ab
Mellemafrøde bl. 2 ⁴⁾	0	3,60	56,5 bc

¹⁾ Værdier med forskellige bogstaver er signifikant forskellige (p<0,05).
²⁾ Tildelt NH₄-N, baseret på gylleprøver. Niveauerne er forskellige i de to forsøg pga. udfordringer ifm. tildeling.
³⁾ Pr. ha: 1 kg rødkløver, 2,3 kg hvidkløver, 1 kg kællingetand, 3 kg rajsvingel, 0,8 kg lancet vejbred, 0,5 kg cikorie.
⁴⁾ Pr. ha: 2,2 kg rødkløver, 1,5 kg hvidkløver, 1 kg kællingetand, 3 kg rajsvingel, 0,8 kg lancet vejbred, 0,5 kg cikorie.

afgrøde, sammenlignet med ubehandlet. I det andet forsøg har ukrudtstrykket været meget lavt i alle led.

Mellemafrøderne er nedpløjet umiddelbart før såning af vinterhvede eller -rug, medio oktober. Vintersæden har stået meget rent i begge forsøg, og der er ikke registreret sygdomme eller skadedyr af betydning. For at bestemme kvælstofeftervirkningen af mellemafrøderne, sammenlignes udbyttet i hovedafgrøden med et referenceløst uden tildeling af kvælstof samt referenceløst med gylle tildelt i tre kvælstofniveauer. Se tabel 7. Blanding 1, som er domineret af hvidkløver, klarer sig bedst i begge forsøg.

Forsøgsserien fortsættes.

Vårbyg – sorter og dyrkning

Vårbygssorter

> **TOVE MARIEGAARD PEDERSEN,**
INNOVATIONSCENTER FOR ØKOLOGISK LANDBRUG

Der er gennemført tre forsøg med otte sorter af vårbyg. Der er størst udbytte i de tre sorter Poulidor, LG Caruso og NOS Lollipop, som alle giver et signifikant større ud-

bytte end måleblanding. Udbyttet i måleblanding varierer i forsøgene fra 47,4 til 68,7 hkg pr. ha. Se Tabelbilaget, tabel P18. De økologiske sortsforsøg tildeles i udgangspunktet maksimalt 65 kg ammoniumkvælstof pr. ha for at undersøge, hvad sorterne kan præstere ved lavt kvælstofniveau.

Der har været et lavt plantetal i måleblanding på Lolland, hvilket kan have medvirket til større udbytteforskelle i forhold til sorterne.

Der har generelt været et meget lavt sygdomstryk i de økologiske forsøg, dog har der i et af forsøgene været et kraftigt og ensartet angreb af Ramularia i alle sorter, hvilket kan have påvirket udbyttet. Se Tabelbilaget, tabel P18. I tabel 8 er der gengivet sygdomsregistreringer fra de konventionelle observationsparceller. Registreringerne siger ikke noget om det generelle sygdomstryk i året, idet der kun gengives data med sortsforskelle. I observationsparcellerne har der kun været små sortsforskelle i angreb af Ramularia. NOS Holtgaard har i observationsparcellerne haft lavest angreb af bygrust med 1,6 procent dækning og Prospect højest angreb med 16 procent dækning. Der har været mest skoldplet i NOS Holtgaard og Poulidor med 7 procent dækning. Ingen af sorterne har været angrebet af meldug, hverken i de økologiske forsøg eller i observationsparcellerne.

STRATEGI

Vælg en vårbygssort, der:

- > giver et stort og stabilt udbytte over flere år
- > har resistens mod havrecystenematoder
- > har resistens mod meldug
- > har bedst mulig resistens mod bygrust, skoldplet og bygbladplet
- > har minimal nedknækning af aks og strå – specielt vigtigt ved rækkedyrkning
- > har et langt og stift strå uden at gå i leje – ved dyrkning med lavt kvælstofniveau og meget ukrudt
- > er konkurrencestærk og dækker jorden tidligt – specielt vigtigt ved højt ukrudtstryk.

Til maltbyg vælges en sort, der er accepteret af aftagerne.